

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

14. szám

Kiadó és leaptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
Megjelenik: minden hétfő 1-én és 15-én		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38., III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. július 28-án (csütörtökön) délután öt órakor, az ipartestület tanástermében

Ü L É S T

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja

Budapest, 1932. július 15-én.

D. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.
főtítkár. elnök.

Iparosmozgalmak

Rövid percekre hagyjuk el iparunk szűkebb határait, a magunk súlyos helyzetét, melyet annyiszor szótartottunk, kapcsoljuk ki és nézzük az ált.ános gazdasági helyzetet, elsősorban a magyar iparét.

Tesszük ezt annál több joggal, mert nincs még egy iparág, amely annyira kapcsolatlan lenne az általános viszonyokkal, mint a kávéipar. A gazdasági helyzet minden változását visszatükrözi a kávéházak látogatottsága.

A kávéipar eminensen városi ipar lévén, közönsége javarészt a városok polgári lakossága teszi. A városok polgárságának pedig tekintélyes része a polgári iparosság, mely jobb időkben szívesen látott vendége és fogyasztója volt a mi üzemeinknek. Sajnos, az utolsó évek folyamán egymásután hulltak el azok a társadalmi és gazdasági rétegek, amelyek a kávéházak létalapját biztosították. Az általános krízis egymásután tette tönkre a tömegek fogyasztóképességét: először a szabad pályákon levők, majd a kereskedők, azután a köz- és magántisztviselők fizetésredukciója vonta el közönségünket. Természetesen az iparosság sem maradt ki ebből a sorozatból.

E válságos helyzetben minden érdekeltiség felemeli szavát és az illetékes kormányzat ténylegk segítséget kéri. Vidéken és a fővárosban felhangzanak az elkeseredettségek hangjai sőt demonstratív mozgalmakkal bizonyítják a helyzet tarthatatlanságát és a segítség szükségét.

Szinte sziblonossá válnék, ha ezeknek a panaszoknak tartalmát részletesen ismertetnők. Elég, ha csak szavakkal soroljuk fel azokat, amelyek a legsürgősebbek. Munka és megrendelések hiánya és az ezzel járó munkanélküliség, közüzemek kibírhatatlan versenye, az adóterhek aránytalan magassága, mely sem a forgalommal, sem a tiszta jövedelemmel nincsen arányban. Súlyosak és elviselhetetlenek az OTI és MABI terhei, a házbérekérdés hullámai nem egy existenciát sodortak el. A közüzemek árpolitikáját (gáz, villany) talán legéresebben ipartestületünk sérelmezte, mint amelyet e kérdés legközvetlenebbül érint.

Ezek, sajnos, nem új dolgok, évek óta napirenden levő kérdések, azonban minthogy ezek annak idején — amikor még könnyebb lett volna — egy közlegyintéssel, vagy egy ígéret-

tel intéztettek el, ma oda fajultak, hogy az amúgy is rosszabbodott gazdasági helyzet katasztrófálissá vált.

Erthető, ha ily körülmények között a kérések szavába az elkeseredettség hangja is vegyül és a mindenkor jámbor „gütesimnt” iparosság a baloldali irányzatok hálójába téved.

Vannak országos ipari érdekképviseleteink, amelyeknek célja és hivatása az általános ipari érdekek képviselete. Ezekből, sajnos, több is van a kelleltnél, aminek a konzekvenciája, hogy egyöntetű céltudatos munka helyett a legszétágazóbb irányú működést fejtenek ki. Aszerint, hogy milyen foglalkozású töredékeket képviselelnek, ezeknek érdekeit tartják a legfontosabbnak, sokszor elhanyagolva az egyetemes ipari érdekeket.

Nem is szólva arról, hogy ezek a szervezetek sokszor politikai irányzatok háttvédei, vagy politikai érvényesülés ugródeszkái. — Egyik szempont sem helytálló, mert az iparosság megsegítése nem politikai kérdés, de kényér és megélhetés kérdése.

Ilyen érdekltségek munkájának eredménye és betetőzése az 1932. évi VIII. teikk, mely az ipartestületek reformját és az Ipartestületek Országos Központjának felállítását tartalmazza. Lényegében az elgondolás helyes. Az ipartestületek munkáját szabályozó közel öven éves törvény kétségtelenül reformra szorult és az sem lesz hátrányos, ha az iparosságnak egy egyetemes központi szerve fogja képviselni az ipari érdekeket. De csak a gondolat helyes, a kivétel ennél gyengébb. Az egész törvényen meglátszik, hogy az évek óta tartó agitáció ellenére, jőformán csak azért hozott, hogy az iparosságnak tett ígéretek bevaltsanak.

Az ipartestületek reformja alig változtat valamit az eddigi helyzetben, az ipartestületi szék, ami a legnagyobb eredmény, nem sokat fog segíteni az iparosság sorsán.

Az ipartestületek országos központja a törvény és a végrehajtási utasítás tervezete szerint alig lesz más, mint egy véleményező és továbbító hivatal, aminőből már elég van.

De bármily jól lettek légyen is e törvényes intézkedések megszövegezve, semmiesetre sem jelentik az iparosság súlyos helyzetének jobbfordulását.

A törvényhozás és a kormányzat — véleményünk szerint helyesen — az agrárkérdéseket állandóan napirenden tartja, a földbirtok hitelle és adósságainak rendezése érdekében pénzt teremt elő, legújabbán kiadták a moratóriumos rendeleteket, hogy egy részletproblémát is említsek a tejtermelés rentabilisabbá tétele érdekében a tejárakat szabályozzák, stb. stb., az iparosság érdekében kiadott az 1932. évi VIII. teikk amely sem munkaalkalmat, sem adókönyvitést nem jelent, hanem ellenkezőleg az áll. m. a kamarák s az iparosság újabb megterhelését.

Elsősorban és mindenekelőtt gazdasági irányban kell lábraállítani az iparosztályt. Helyre kell állítani a tömegek fogyasztóképességét, az ipar munkalehetőségeit, meg kell indítani a rendszeres termelést és csak azután jöhetnek a közigazgatási kérdések.

Mészáros Győző.

Jelentés

a Budapesti Kávészakirányú tanonciskola 1931—32-ik évi működéséről.

Szakirányú tanonciskolánk a lefolyt évvel fennállásának 20.ik évét töltötte be. Az akkori Budapesti Kávésok Ipartársulatának vezetősége szükségét érezte oly intézmény létesítésének, amelynek feladata lesz a kávéipar részére szakszerűen képzett munkacsoport nevelni. Szükségének találták ezt azért, mert mindinkább meggyőződtek annak igazságáról, hogy igazán jó és tökéletesen hasznavehető kávéházi munkaerő csak az lehet, aki elméleti és gyakorlati képzését kávéházban és kávészakirányú iskolában kapta.

Igy létesítette 1912-ben szakirányú tanonciskolánk a fentartó Budapesti Kávésok Ipartestületének jogelődje, a Budapesti Kávésok Ipartársulata.

Iskolánk szervezeti szabályzata alapján 1912 évi szeptember hó 1-én kezdte meg működését a VII. ker. Nagydíófa uca 8. szám alatti székesfővárosi polgári leányiskola épületében két teremben 90 tanonccal.

1914-ben a VIII. ker Csokonai uca 6. szám alatti székesfővárosi épületbe helyezték át. Innen 1920-ban a IX. ker. Lónyay uca 6. szám alatti székesfővárosi iskola épületben boesajtottak két termet rendelkezésünkre.

1930-ban a Budapesti Kávésok Ipartestülete saját székházában rendezett be a maga számára helyiséget és ez alkalommal az ipartestület érdekében gazdag elnöke, Mészáros Győző úr, aki a jövődők kávéosok, a mai kávéstanoncok szakszerű kiképzését és nevelését szíven hordja és az emberileg elérhető legmagasabb szintre emelését óhajítja, iskolánkat is e székházba helyezte el és azt céljának megfelelően berendezte és biztosított iskolánknak állandó elhelyezés, meleg otthont.

Az elnök úrnak e példaadó jóindulatáért e helyütt is leghálásabb köszönetemet fejezem ki.

A lefolyt 20 év alatt iskolánk működésére — az 1918—19-ik év kivételével — zavartalan volt.

A tanulók létszáma változott, de mindig felül volt a 60-on. Az 1918—19. évi működését megzavarta a szomorú emlékü forradalom és az ezt követő tanácsköztársaság 133 napig tartott rémuralma. Iskolánk sem kerülte el szomorú sorsát.

Az új uralom emberei elkobozták és bezárták.

Annál nagyobb buzgalommal kezdtük az 1919—1920-ik évet. A lefolyt 1931—32-ik évet 1931 szeptember 9-én kezdjük és 1932 június 13-án végeztük, ekkor fejeztük be az évrő vizsgálatot.

Béirtunk 63 tanoncot, akik közül 42 fejezte be az évet. Az I. osztályban volt 17, a II-ikban 17, a III-ikban 14, és a továbbképző osztályban volt 15, összesen 63 tanonc.

Ezek közül felszabadult 18, kimaradt 3, így az év végén maradt 42 tanuló.

Jelelen végzett 6 vagyis 14.28%, jól 12 vagyis 28.56%, kielégítően 19 vagyis 45.02%.

Részint betegség, részint huzamosabb mulasztás miatt nem volt osztályozható 3 vagyis 7.14%. 2 tanulót vagyis a tanoncok 4.76%-át osztályismétlésre kellett utasítani. 59 intést

SABOL → a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Hasznos tudni

idősebb egyéneknek, kik anyagesere-nehezségekkel küzdenek, hogy

SCHMIDTHAUER természetes

keserűvizének időnkénti használatával életüket évekkel meghosszabbíthatják. Utasítás minden palackhoz mellékelve! **KAPHATÓ MINDENÜTT!**

teknek ama kívánsága, hogy a kereskedelemügyi kormány abból a szempontból tekintve dolgozza át a végrehajtási utasítás tervezetét és oly tervezetet készítsen, amelyben a hivatalos alkalmazottakat és egyéb személyzeti járandóságokat tekintve, nem tesznek ki a kiadások évenként 40.000 pengőnél többet.

A fővárosi ipartestületek állást foglalnak a szavazáskor a „nyílt szavazás” ellen és követelik az egész vonalon úgy az ipartestületi választásoknál, mint központ kiküldötteinek választásainál a legteljesebb titkosság bevezetését.

Felhozta még a végrehajtási utasítás tervezete ellen annak hiányosságait is. A fővárosi ipartestületek, sőt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is megállapítja, hogy minden végrehajtási utasítás akkor jó, ha a végrehajtásban érvényesítendő összes intézkedéseket együtt hozzák. Különösen fontos ez ennek a törvénynek a végrehajtásánál, mert hiszen a végrehajtás nemcsak jogilag képzett közigazgatási szakemberek kezében van, hanem az egyszerű, jogban járatlan iparosok sorából kikérülő vezetők és ipartestületi előjáróságok kezében is. Szükségesnek tartják tehát, hogy az ipartestületi munkaügyi és békéltetőbizottságok ügyrendjét, szervezetét és eljárás szabályait, úgyisint a zipartestületi jegyzői bizsgalóbizottság szervezetét, tárgyát, színhelyét és menetét szabályozó rendelkezést, valamint az ipartestületi szolgálati és fegyelmi szabályzat mintáját elkészítsék és az újonnan kiadandó végrehajtási utasításban egységesen kiadják.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Julius 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Julius 25-ig befizetendő a személyzet illetményéből levont kereseti, a felemelt külön- és rokkantellátási adó.

Julius 28-án, csütörtökön délután 5 órakor előjárósági ülés az ipartestület tanácstermében.

Augusztus 5-ig megfizetendő a III. negyedévi házbér első része.

Augusztus 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni fényüzési és forgalmi adóátalányukat.

Augusztus 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A munkanélküli alkalmazottak javára szóló gyűjtést folytatjuk, a gyűjtött összegeket szíveskedjék hetenként beküldeni.

A Magyar Kávéipar Évkönyv VII. évfolyama megjelent.

Előjárósági ülés. A budapesti kávéosk ipartestületének előjárósága f. é. július 28-án délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

Személyi hírek. Losonczi Gusztáv, az Áruforgalmi Rt. ügyvezető-elnöke és Szabó Samu ipartestületi alelnök szabadságukról haz érkezték.

Az ipartestületekről és a központi intézményről szóló törvény végrehajtási utasításának tárgyalását 30 nappal elhalasztották. Június 22-én a kereskedelemügyi minisztériumban ankétet tartottak Jezsovics János h. államtitkár elnöklésével az 1932. évi VIII. tc. az ipartestületek reformjáról és a felállítandó Ipartestületek Országos Központjáról szóló törvény végrehajtási utasításainak letárgyalásáról. Moór Jenő kamarai titkár az összes kamarák nevében kérte az ankét elhalasztását,

mert úgy a kamaráknak, mint az ipartestületeknek a végrehajtási utasítással való foglalkozási rendelkezésre álló idő elégtelen volt. Dr. Radó Dezső debreceni kamarai főtítkár kifejtette a Debreceni Kamara körzetéhez tartozó ipartestületek együttes állásfoglalását, a mely szerint egyenlőre csak az ipartestületek reformját hajtsák végre és a központi intézmény felállításáról ne is tárgyaljanak. Müller Antal országgyűlési képviselő, a KIOSZ elnöke nem hajlandó hozzájárulni a halasztáshoz és azonnali tárgyalást indítványozott. Az Országos Kézműves Testület nevében úgy Lajtha Rezső alelnök, mint Perlaky György igazgató is elhalasztás mellett foglalt állást. Sesztina Jenő felsőházi tag a tárgyalás elhalasztásában ismét Elnök, az Országos Iparegyesület képviselőiben ugyancsak az elhalasztást kívánják. Zelinger Ede, a Debreceni Kamara alelnöke is az elhalasztás mellett, Papp József, az IPOSZ elnöke és Radil Károly, az egri ipartestület elnöke az azonnali tárgyalás mellett szóltak fel. Jezsovics János államtitkár bejelentette, hogy az ankétet egyelőre elhalasztja és 30 napi időt ad a kamaráknak arra, hogy terjesszék be a végrehajtási utasítás tervezet elleni felszólalásait. A törvényből ez 12 filéres külön kiadást rendez a Törvénytár s így módjukban lesz az ország összes ipartestületeinek indítványait megtenni.

Julius 29-én és 30-án tartják a kereskedelemügyi minisztériumban az ipartestületek reformja és az IPOK végrehajtási utasítás tervezet ügyében a július 22-én elhalasztott ankét folytatását Jezsovics János államtitkár elnöklésével.

A pesti vízi kávéház helyett csak egy sereg felesleges akta született a városházán. A korai tavaszi hónapokban érdekes beadvány érkezett a fővároszhoz: egy több tagból álló érdekeltség engedélyt kért, hogy a Duna Erzsébet-híd és Lánchíd közötti szakaszon tutaion álló vízi-kávéházat és vendéglőt építhessen. A gondolat nem új, hiszen Párisban a Dunánál sokkal keskenyebb Szaján féltucat vízi restauránt, bár és kávéház van, de Budapesten ilyesmi még nem volt és ahogy a jelek mutatják — egyelőre nem is lesz. A beadvány a fővárosnál megjárta az összes fórumokat, alaposan megvizsgálták, s végül az illetékes tanács elé került, mely hosszas vita után megadta az engedélyt a vízikávéház létesítéséhez, kikötve, hogy a társaságnak a partszakasz bérletért évi 5000 pengőt kell a fővárosnak fizetnie. Az újdonsült kávéházakat kedvelő fővárosi közönség érthető kíváncsisággal és örömmel várta a terv megvalósulását, mely lehetővé tette volna, hogy a forró nyári hónapok alatt a Duna hús habjai fölött találjon pihenést és egy pár órára gondtalan szórakozást. De multak a hónapok és a vízikávéház építkezési munkálatai csak nem akartak megkezdődni és nem is fognak megvalósulni, mert kitűnt, hogy a pályázóknak nincs elegendő pénzuk. Az idei nyáron tehát nem lett vízikávéháza Budapestnek. A fővárosnál nem kis bosszúsággal értesültek a terv meghiúsulásáról, mert hiszen ezzel kárbavetett rengeteg idő és munka. Kiderült ugyanis most az, hogy a helyszíni szemlék, a tárgyalások hiába történtek. Ezen okulva a városnál máris elhatározták, hogy a jövőben csak akkor fognak hasonló ügyekkel érdeklődni, ha minden garancia megvan arra, hogy kellően előkészített, tőkeerős és komoly vállalkozókkal állanak szemben. (Magyar Élelmszer Ujság.)

A penzió- és kifözőiparigazolványok és iparengedélyek kiadását nem korlátozzák. Különféle szállodások és vendéglősök azzal az előterjesztéssel fordultak a kerületi előjáróhoz, hogy a kerületi előjárók korlátozzák a penzió és kiföző iparjogositványok kiadását, mivel ezeknek a száma annyira elszaporodott, hogy az egész fővárosi vendéglősipar helyzetét veszélyeztetik. A kerületi előjárók értesítették a kérelmezőket, hogy ennek a kérelemnek törvényes rendelkezés hiányában nem tehetnek eleget.

A kereskedelmi miniszter szükségesnek tartja az üzletberegyeztető bíróságok feállítását. Kenéz Béla kereskedelmi miniszter Morvay Jenő államtitkárrel együttesen fogadta a kereskedelmi érdekképviseletek közös küldöttségét. Vértés Emil összegezte a miniszter előtt a kereskedelem legsürgősebb kívánságait. — Kenéz miniszter a küldöttség tagjaival részletesen letárgyalta a felvetett kérdéseket. Ismét kifejezést adott annak az álláspontjának, hogy az üzletberegyeztető bíróságok felállítását szükségesnek tartja és minisztériuma útján

Évítizedek óta

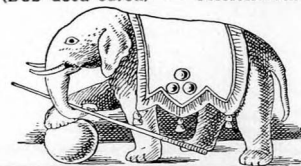
kiváló kávéélesztőnek bizonyult a valódi Franck.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentáli, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Paitz János

műszertgályos-, dákó-, tekasztal és tekegolyógyár kávéház-, vendéglő-, kaszinó- és klubberendezések Budapest VII., Akácia u. 55. (Dob ucca sarok) — Telefonszám: 40-6-29.

Springut Henrik

tojásnagykereskedő Budapest, VI., Vaszári Sálu. II. Tel.: Aut. 217-54 Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Budapest, II., Fő ucca 20. Telefon: 52-0-93.

Schmidt József szobrász, Budapest V., Honvéd ucca 15. Telefon: 24-9-02 — Kávéházi díszítések, menyezeti és oldalfalak tetszetős kijelítelen. Kivánatra rajzok minták bemutatása mellett legolcsóbban.

Szegő Nándor Bpest X., Bihari u 8. Parkettasztalos. Telefonhívó: 35-8-61.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó ipari üzem Budapest, VI., Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23 Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-00

Jamjel elsórangúak!

Kajszinbarack is minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávéosk Áruforgalmi Rt. Bpest, VIII., József krt 38. Tel.: J 392-77

Kávéosk számára legalkalmasabb az egyszerű csomagolású

GI-GI

készített szervirozása. Nagyszerű íz! Étvágygerjesztő csomagolás! Olcsó ár!

Kérjen ajánlatot GLÜCK sütőde és gyógyiliszipari vállalatól. Budapest, VIII., Baross ucca 43. — Képviselőt keresünk!

oda fog hatni, hogy ez a közeljövőben megtörténhessen. Ugyanacsak magáévá tette a MABI tőkefeleslegeiből kiskereskedelmi hiteleciókra folyósítandó alap ügyét és hangsúlyozta, hogy itt elsősorban a vidék kiskereskedői számára óhaját ezáltal, ha minimális mértékben is, hitelezhetőséget teremteni. A gazdamoratóriummal kapcsolatban közölte a miniszter, hogy e részből magáévá tette Sándor Pál álláspontját, hogy az üzemi jellegű árutartozások lehetőleg minél teljesebb mértékben vonassanak ki a moratórium alól, ha pedig a gazdák által igénybevért árutartozások személyes szükségletek fedezésére szolgáltak, úgy ezek a tartozások semmiestre se legyenek moratórium alá vonhatók.

Érdekes látogatók. Világszerte ismertnevű utasok is jártak a legutóbbi napokban Budapesten. Rangrejtve teljes inkognitóban tartózkodott Budapesten II. Vilmos exesaszár egyik fia, aki négy napig vidéken is vadászott. — Másnap érkezett az „Im Westera nichts Neues“ szerzője, Erich Maria Remarque, aki autóján jött és ment tovább dél felé s közben nemcsak a fővárost, hanem a Balatont is megnézte. — Nehru asszony az indiai feministaik vezetője Londonból jött ide és angolnyelvű előadást is tartott. Ugyanakkor Ingeborg Walin asszony, a svéd háztartási iskolák felügyelője is a férfiakkal való teljes egyenjogúsításról tartott előadást. — Jeritza Mária két napig Budapesten weekendezett. — Derby lord — Anglia egyik leghatalmasabb vagyvönö notabilitásának fia két teljes hétig tartózkodott Budapesten. — Érdekes vendégei vannak a Dunapalotának most is, újra itt van Leonard Ingrams bankár (Kensbury), aki mindig a saját repülőgépen érkezik ide, továbbá egy hét óta Anslsey Greenwell, a kiváló londoni direktor és James Gannon, az ismertnevű amerikai bankár. — Paul Morand a híres francia író és Miss Európa, az athéni Diploraku kisasszony után ugyancsak repülőgépen érkezett, de több napra, Miss Délafrika. — Csak 48 órára jött, de minden 2 hetet töltött Budapesten Girma Bajpai indiai diplomata, aki Genfben a népszövetségnek képviselői hazáját. Annnyira megtetszett neki Budapest, hogy nem gővözte fényképezni feleségével együtt, aki nemzeti viselésében jár, homlokán karminfestékes pont piroslik, orrában nagy briliánskő csillog. — A napilapok megemlékeztek Enzio Garibaldi tábornokról, a nagy szabadsághős unokájáról, aki a Garibaldi-ünnepség alkalmából érkezett Budapestre dr. Arnaldo Belli, a Garibaldi Szövetségnek alelnöke, Enrico Tapiani vezértitkár, Fransesco Dellatore és Benedetto Zanetti segédtitkár kíséretében. Garibaldival kapcsolatban tizenhat cikk jelent meg Itáliában Magyarországról.

Ingyen áramot ad új fogyasztóiknak a szegedi villanytelep. A forgalom emelésének érdekében módjait találta meg a Szegedi Légszergyár és Villanytelep, amelynek koncessziói meghosszabbításáról több ízben beszámolt a Magyar Közgazdaság. Új fogyasztókat akar szerezni magának a társaság és ezért megállapodást kötött a legnagyobb szegedi villanyszelvelő cégekkel, amelyek 6—18 hónapos részletfizetés ellenében vezetik be a város külső területein levő házakba a villanyt. A szerelők végzett munkájuk ellenértékét mindjárt megkapják a társaságtól és azt tulajdonképpen a villanytelepnek fizeti vissza fél-másfél év alatt a fogyasztó. További kedvezmény, hogy az új fogyasztók, akik a nyár folyamán vezetik be lakásukba a villanyt, két hónapig 50 kilowattóra áramot díjmentesen fogyaszthatnak. Megfelelő intézkedés történt arra is, hogy a szerelési munkálatok kifogástalanok legyenek, mert az újonnan épített vezetékeket és berendezéseket saját szakembereivel felülvizsgálattja a vállalat. Alig néhány napos ez az akció, de már is nagy sikere van. Ez a próbálkozás azt bizonyítja, hogy a mai időkben is meg lehet találni azokat a módokat, amelyekkel a kultúrát jelentő villanyvilágítást népszerűsíteni lehet a szélesebb fogyasztórétegekben is.

Az igazságügyminiszter az indokolatlanul magas boltbérék rendezése mellett. Az iparosok és kereskedők hosszabb idő óta sürgetik a műhelybér egyeztető bíróságok felállítását. Ebben az ügyben küldöttség kereste fel dr. Zsitvay Tibor igazságügyminisztert, akit arra kért, hogy sürgősen intézkedjék úgy a fővárosban, mint a vidéken működő üzletbér egyeztető bíróságok felállítására. Az igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy

bár minden téren igyekeznek lehetőleg elkerülni a gazdasági kérdésekbe való beavatkozást, mégis bizonyos helyes korlátozások közt maga is úgy látja, hogy a kirívó üzletbérék mérséklése fontos gazdasági érdek, amelynek jogi szabályozásával is foglalkozni kell. Különösen hosszabb időre kötött szerződések esetében kívánatos, hogy az érdekeltek megfelelő jogvédelemben részesüljenek.

Fagylaltok megjelölése az ét- és árlapokon. A m. kir. földművelésügyi miniszter rendelete szerint a fagylalt fogyasztására szolgáló helyiségekben (cukrászda, kávéház, étterem, vendéglő stb.) elegendő a fagylalt közlelői minőségét az árlapon vagy étlapon megjelölni. — Ennélfogva az árlapon meg kell jelölni külön-külön csoportban a fagylaltok nemét: fagylalt, krém, vagy jégtej-szinkrém és ezen csoportok alá a speciális fajtáját. Tehát: 1. Fagylaltok: vanília, kávé, csokoládé, gesztenye,ogyoró, citromfagylalt stb. 2. Krémek: vanília, málna, kávé, csokoládé stb. 3. Jégtej-szinkrém (parfait): málna, csokoládé vagy a vállalat nevével ellátott p. o. Hungária parfait.

Ipari közigazgatás

Az ipartestületi reform és a központi szerv

Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy a magyar törvényhozás mindkét háza letárgyalta s elfogadta az ipartest. orsz. központjáról szóló 1932:VIII. tc.-et, amelyet az Országos Törvénytárban 1932. évi június hó 15-én hirdettek ki. A törvényt a kihirdetéssel még nem lépett életbe, mert a 60. §-a szerint a törvény életbeléptetésének napját a kereskedelmiügyi miniszter állapítja meg.

A minisztérium elkészítette a rendelet tervezetét és azt a kamarák útján véleményadás céljából megküldötte az összes érdekelteknek. A rendelet a hozzáfűzött két alapszabálymin-tával együtt 98 oldalnyi terjedelmű.

Magát a törvényt és a velejáró rendeletervezeteket a következőkben ismertetjük:

A törvény 1. §-a arról intézkedik, hogy az ipartestületi szervezet legkésőbb 5 esztendő alatt úgy építendő ki, hogy minden képesített iparos valamely ipartestület kötelekébe tartozzék.

A Központ fenntartásának költségeit 50 százalékban az állam, 25 százalékban a Kamarák és 25 százalékban a Központ kötelekébe tartozó ipartestületek viselik. A tervezett költségvetési keret 100.000 pengő, amelyből eszerint 50.000 pengőt az állam, 25.000 pengőt a Kamarák és 25.000 pengőt az ipartestületek, illetve az abban tömörült iparosok tartoznak fedezni. A központ céljait a törvény a következőkben írja elő:

Az ipartestületek országos központjának feladata a kézműves iparosok egyetemes érdekeinek gondozása, nevezetesen:

1. a kézműves iparosok érdekeinek állandó figyelése és az érdekeiket érintő törvények és rendeletek esetleg szükséges módosítására, valamint kiegészítésére irányuló javaslatok megtevése;
2. a kézműves iparosok érdekében szükséges új törvények és rendeletek előkészítésének javaslatba hozása;
3. a kézműves iparosokat érintő törvénytervezeteknek és rendeletervezeteknek tanulmányozása és véleményezése;
4. az ipart érintő kérdésekben az illetékes miniszterek felhívására vélemény adása;
5. a kézműves iparosok gazdasági helyzetének tanulmányozása, a gazdasági helyzetük és jólétük emelésére szolgáló intézmények létesítésének kezdeményezése, közreműködése, közreműködése a kézműves és kisipari statisztikai felvételek előkészítésében;
6. közreműködés mindazon intézmények feladatainak ellátásában, amelyek tekintetében ezt törvény vagy rendelet teszi köteleességévé;
7. az ipartestületek működésének szakszerű és egységes irányítása, önkormányzatuk érintése nélkül;
8. az ipartestületektől eléje terjesztett ügyek tárgyalása és az ipartestületek támogatása feladataik ellátásában;

Hattyu gőzmosó és lehérmű kölcsönző vállalat
Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-39
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási rendszer

TÖKÉLETES

Optima
JÁTÉKKÁRTYA
GYÁRTJA: HAMBURGER és BIRKHOLZ
PAPÍR-INDOHAJLAK KÉSZÍTÉSEK ÉS VENTÁZSÁG
BUDAPEST
TELEFON 902-57, 903-46

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badaacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészövetkezete budapesti mintaraktára, Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. (Bejárat az Eszterházy utcából.) Telefon: J. 302—12.

Bajza Sándor és Czrha Gyula

okt. gépészmérnökök Budapest, V. Falk Miksa u. 32
Telefon: Aut. 271-47 — Központi fűtés, szellőztetés
vizvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, atalakitások és javítások, tervezések.

TÖRÖK BÉLA épület és mulakatos mester
Bpest, VIII., Üllői út 24.

Kávéházi tűzhelyek, ruhatárak, terrasz-rácsok, Sztambul, Bodó kávéházak munkáit végezte.

Varga Lajos és fiai

Műasztalosok
Készít kávéházi butorberendezési munkálatokat.
Budapest, VIII., Práter u. 50. (saját ház)

Watterich Adolf mulakatos, Budapest, II
Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
Alapítva 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi
tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácsok készítése
felállítás, napellenzők, rollók stb.

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávéesok Ipartársulatának
állandó szállítója.

Vizvezeték, fűtés és bádogosmunka.

FAGYLALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron Reisz Sándor
rézárú- és önozó vállalat Budapest, VII.,
Dob-u. 107. Telefon: 432—27.

J É G szállítását vállalja
és kifogástalanul teljesíti

ERZSEBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég
"Budapest, VII., Hajtsár út 153."
Telefon: Zugló 63—23

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé Transylvania sec

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készíti
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme, Bpest. X. Szállás u. 44. Tel.: 4—2—43

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

9. a szakirodalom támogatása.

Az ipartestületek országos központja az ipartestületeknek és a hatóságoknak hozzá intézett megkereséseit érdemben elintézni köteles.

Az ipartestületek országos központjának (röviden IPOK) önkormányzati szervei a közgyűlés, a választmány, az elnök, a két alnök és a meghatározott célokra alakított bizottságok.

A közgyűlés 120 kiküldöttből áll és e számban beállított esetleges változások pótlására 80 pótkiküldöttet kell választani.

A közgyűlési kiküldötteket az ipartestületek 6 év tartamára 8 választási körzetben választják. A 8 választási körzet: a budapesti ipartestületek körzete és a vidéki ipartestületek körzete a kereskedelmi és iparkamarák szerint elkülönített 7 körzetbe.

Mindegyik választási körzet tizenöt közgyűlési kiküldöttet és tíz pótkiküldöttet választ. Közgyűlési kiküldöttül és pótkiküldöttül csak oly iparos választható, aki harmincadik életévét betöltötte, magyar állampolgár és az illető választási körzethez tartozó valamelyik ipartestületnek legalább három év óta tagja.

A választásnál a száz vagy ennél kevesebb tagból álló ipartestület szavazata egynek számít, azé az ipartestületé, amelynek száznál több tagja van, annyszorosnak számít, ahányszorosra a taglétszám a száznak. A száz sokszorosán felül megmaradó törtrész figyelmen kívül marad.

A törvény a központ működését és ezzel a közműves iparosok egyetemes érdekeit előmozdítandó az 53. §-ban a kereskedelmi és iparkamarákkal való együttműködést szabályozza. Az IPOK működése közvetlenül a magyar kir. kereskedelmi minisztérium felügyelete alatt áll és a törvény a miniszternek jogot ad, hogy a központ önkormányzati szerveinek üléseire képviselőt küldjön, aki mindenkor felszólalhat, de szavazati joggal nem rendelkezik. A törvény 57. §-a elrendeli, hogy az 1848. évi XVII. tc. alapján alakult ipartestületek alapszabályai és egyéb szabályaik helyébe a törvény életbelépésétől számított 1 év alatt az új törvény rendelkezéseinek megfelelő új alapszabályokat és szabályzatokat kötelesek alkotni.

A törvény életbeléptetésével kapcsolatban a minisztérium megküldötte a megreformált ipartestületek új alapszabályainak tervezetét. A tervezet szerint az ipartestületek feladata: 1. tagjai mindennemű gazdasági, művelődési és emberbaráti érdekeinek felkarolása és szolgálata;

2. közös üzemi bevezetésének, tökéletesebb termelési eljárások meghonosításának, anyagraktárak, áru- és minőségismerők létesítésének, anyagbeszerző, termelő-, értékesítő- és hitelközvetítőket létesítésének kezdeményezése és előmozdítása, minden esetben anyagi terhek és érdekelttség vállalása nélkül;

3. tagjai és azok alkalmazottai szakmabeli és általános továbbképzésének előmozdítása; a tanoncok és segédok munkájának bemutatása céljából kiállítások rendezése; tagjai munkakedvüknek serkentése, körükben egészséges közszellemnek ápolása, az üzleti és kari tisztesség követelményeinek érvényesítése;

4. tagjainak az iparüzéssel kapcsolatos kérdésekben útmutatás, tanácsal ellátása, szükség esetén elősegítése annak, hogy az arra rászorultak jogsegélyben részesüljenek;

5. inségbe jutott tagjainak, valamint meghalt tagjai özvegyeinek és árvaiknak segélyezése és ebből a célból segélyalap teremtése;

6. az ipar békéjének ápolása és ezzel kapcsolatosan egyszersmind az ipartestületi tagjai és azok alkalmazottai munkaviszonyából kifolyóan felmerülő vitás kérdésekben békéltetés, illetőleg döntés az érvényben lévő rendelkezések keretein belül;

7. a gondozást igénylő ipari és gazdasági érdekek képviselése hatóságok, testületek és magánfelek előtt; az ipart érintő szakkérdésekben az iparhatóságoknak, az illetékes kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az ipartestületek országos központjának tájékoztatása.

Az ipartestületek az 1884:XVII. törvény-cikk, az 1922:XII. törvény-cikk, valamint egyéb törvényes rendelkezések által hatáskörükbe utalt hatósági és egyéb teendőket is elvégzik. A hatósági teendők végzésének kötelezettsége alól azonban a kereskedelmiügyi miniszter indokolt esetben az ipartestületeket elterjesztett kérelmekre felmentheti, azokat az ipartestületeket pedig, amelyek az említett teendőket kellőképpen ellátni nem tudják, vagy amelyek a hatósági teendők elvégzésében mulasztás terhel, a kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az ipartestületek országos központjának meghallgatásával kérelmük nélkül is felmenti.

Az ipartestületek a hatóságok felhívásait, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknak és az ipartestületek országos központjának megkereséseit elintézni kötelesek. Az ipartestületek eljáráságuknak a közgyűléshez intézett évi jelentését, valamint önkormányzati szerveik határozataiból kifolyóan a kormány valamelyik tagjához intézett felterjesztéseiket az illetékes kereskedelmi és iparkamarának és az ipartestületek országos központjának másolatban megküldeni kötelesek. Az ipartestületek érintkezését a hatóságokkal, valamint a kereskedelmi és iparkamarákkal és az ipartestületek országos központjával a kereskedelmiügyi miniszter rendelettel szabályozhatja.

(Vége köv.)

*

Vendéglős és kávéházi iparok üzletköre. Az ipartörvény végrehajtása tárgyában kiadott 78.000—1923. K. M. számú rendelet 130. §-a első és ötödik bekezdésének egybevetéséből kitűnik, hogy a vendéglős iparüzletben a hideg és meleg ételek, valamint italok kiszolgáltatása émin voltaképpen mindazokat az ételeket és italokat is ki lehet szolgáltatni, amelyek egyébként kifejezetten a kávéházi iparüzletek cikkét képezik, mert a vendéglősipar szélesebb munkaköre mindezeket a cikkeket is föleli. Ennek ellenére a vendéglősipar természetesen nem foglalja magában a kávéházi ipart s annak cikkeit nem szolgáltathatja ki oly módon, olyan keretek között, mint az a kávéházakban szokásos. A vendéglős p. o. kétségtelven kiszolgáltathat vendégeinek kávét, teát, stb., de nem teheti ezt olyan keretekben, mint egy kávéház, és egészen kétségtelen, hogy az a vendéglős, aki arra rendezkedik be, hogy reggeli és uzsonna idejében kávét, teát stb., a déli és esti órákban pedig feketekávét és egyéb italokat oly keretek között szolgáltat ki, mint egy kávéház, ezt csak a kávéházi iparra szóló iparengedély alapján teheti. A súly tehát nem a kiszolgáltattott cikkeken, hanem a kiszolgáltatás módján van. Kiseb helyeken egyes vendéglősök a kimondottan kávéházi cikkeik kiszolgáltatása olyan szűk keretek között történik, hogy azt nem lehet a kávéházi ipar gyakorlásának minősíteni. Forgalmasabb helyeken azonban a kávéházi ipar teljesen különvlik a vendéglősipartól s azok a vendéglősök, akik kávéházi ételeket és italokat kávéházi keretek között szolgáltatnak ki, joggal köteleztetnek arra, hogy vagy hagyjanak fel azzal, vagy szerezzék meg a kávéházi iparra szóló iparengedélyt is. Egyik vidéki rendőrkapitányság több vendéglősiparost felhívott, hogy a kávéházi ipart jellegző üzleti tevékenységüket szüntessék be; vagy ebbeli ipari tevékenységükhöz a kávéházi ipar gyakorlására jogosító iparengedélyt is szerezzék meg. Egyik vidéki rendőrkapitányság nem akadályozta meg a panaszosokat iparüzésükben, azokat azonban kik felhívásuknak eleget nem téve a kávéházi ipart mint vendéglősök tovább gyakorolták, jogosulatlan iparüzés miatt az illetékes rendőri büntető bíróságnál feljelentette. A rendőrkapitányság eljárása nem volt jogellenes, mert több jogszabály a rendőrhatalom kötelességévé teszi a vendéglős üzemek ellenőrzését. (80.176—1929. K. M.)

A munkakönyvben a munkaviszonyra vonatkozó bejegyzések nem vehetők figyelembe abban az esetben, ha a munkabérlést és a munkabérlést a munkaviszonyban nem lehetett megállapítani.

kából való kilépést az iparhatóságnál nem jelentették be. (82.019—1929. K. M.)

A kávé iparengedélye alapján szabadon árusíthat és készíthet fagyaltot. A székesfővárosi VIII. kerület elöljárósága 1932. k. h. 1988 szám alatt hozott ítéletében egy fővárosi kávést a jogtalan iparüzés vádjá és jogkövetkezménye alól felmentette. — Az ítélet megokolása szerint: „fel kellett mentenem terhelhet, mert kávéházi iparjoggal szabadon árusíthat és készíthet fagyaltot. Oly rendelkezés, mely az üzletet át ostromlani, vagy másképpen való árusítást a kávésnak megtiltani, nincsen.

Újabb elvi jelentőségű döntés az üzemutódlás sokat vitatott kérdésében. A munkásbiztosítási felsőbíróság a minap egy határozatában megállapította, hogy az üzemazonosság két hónapi üzemzúnet esetén már rendszerint nem állapítható meg, annál kevésbé állapítható meg, ha az üzemelő más hová költözött és ott folytat üzleti tevékenységet, mert hisz ebben az esetben még a vevőkör azonosságáról sem lehet szó. A konkrét eset kapcsán a felperes OTI-t marasztalta el a költségek érintésével a munkásbiztosítási felsőbíróság.

Kávéházi üzletvezető — tisztviselő-e? Abból, hogy a felperes a kávéházi iparengedély és ezzel kapcsolatosan az italmérségi engedély megszerzése végett üzletvezetőnek volt bejelentve és ilyen elnevezéssel állt alkalmazásban, még nem következik, hogy az 1910—1920. M. E. sz. rendeletnek az ipari tisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseivel szemben is irányadóknak volnának. Ipari tisztviselőnek ugyanis csak azt az alkalmazottat lehet tekinteni, aki ipari vállalatnál vagy gyárszerű üzemben kereskedelmi vagy műszaki természetű szellemi, irányítói vagy ellenőrzői tevékenységet fejt ki. Ilyen tevékenység megállapítására a felperes munkaköre nem nyújt alapot. A felperes felügyelt a kávéházban a rendre, ellenőrizte a kiszolgálást, fogadta és elhelyezte a vendégeket, helyettesítette a főpincért s kiállította az alkalmazottak kereseti adójára és biztosítására vonatkozó jegyzékeket. Ez a tevékenység pedig csak iparossegédi és pedig az 1884:XVII. tc. 92. §-ának 3. bekezdése alá tartozó fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek a munkaköre. (Kúria II. 3339—1930. 1932. VI. 8. Totth — M. T.)

Iparigazolvány beszoállítására. Az iparos gyakran kénytelen üzemét szüneteltetni, különösen a mai nehéz időkben. Hogy mit kell tennie ilyen esetben az iparigazolványával, arról érdekes elvi döntést hozott a soproni Kereskedelmi és Iparkamara. Az ipar gyakorlásáról lemondó vagy az iparüzést abbahagyó iparos nem köteles az iparhatóságnak igazolványát beszoállítani. Ily irányú kötelezettséget megállapító rendelkezése ipartörvényünknek nincs, de szükség sines ily törvény kimondására. A 78.000—1923. K. M. számú rendelet 142. §-ának 2. bekezdése szerint ugyanis, ha az iparos iparüzési jogáról való lemondását bejelenti, az iparigazolvány, illetőleg iparengedély a bejelentés tényével azonnal hatályát veszti és az ily iparos utóbb csak új iparigazolvány, illetőleg iparengedély alapján kezdheti meg iparjának gyakorlását. Az ipar gyakorlásának bejelentés nélkül való szüneteltetése az ipartörvény 72. §-a szerint egy éven belül jogkövetkezménnyel nem jár. Annál kevésbé követelhető vissza ezidő alatt a szünetelő iparostól az iparigazolvány. Ha pedig az ipar gyakorlásának szüneteltetése egy évet meghalad, az iparigazolvány hatálya magától megszűnik. Az iparos tehát az esetben, ha iparigazolvasi jogáról lemond, vagy iparigazolvasi hatálya az ipar nemgyakorlása révén szűnik meg, iparigazolvasi megtartása segítségével visszaélhet az ahhoz, hogy a hatályát vesztt iparigazolvasit az iparhatóság bevonja.

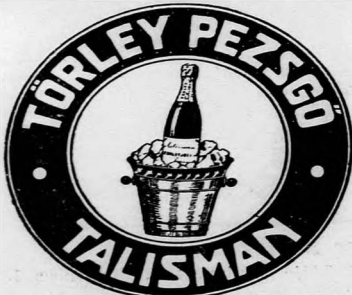
A péksütémények vasárnap elszállításának újabb szabályozása. A kereskedelmiügyi miniszter körrendeletet adott ki, melyben újból szabályozza a vasárnapokon való kenyér, pék- és cukrászsütémény elszállítását. A kereskedelmiügyi miniszter a földművelésügyi és belügyminiszterrel egyetértően elrendelte, hogy vasárnapokon és Szent István napján a műhelyekből kenyér, pék- és cukrászsütémény elszállítását az 1929. évi V. tc. 1. §-ának 3. bekezdésében hétköznapiakra meghatározott időpontban szabad megkezdeni. A rendelet június 12-én lépett életbe. Ez a rendelkezés a közönséget csak annyiban érdekli, hogy ezentúl vasárnap egy negyedórával hamarabb juthat a sütéményekhez. A rendelet kiadásának azonban más célja van és pedig az, hogy véget vessen az eddigi bizonytalanságnak. A sütémények vasárnap munkakezdését ugyanis nem szabályozta semmilyen külön megszorító rendelkezés és így a sütők vasárnap is éppen úgy háromnegyed 7 órakor kezdték meg a sütémények szállítását, mint hétköznap. A rendőrhatalóságok emiatt kihágás címen megbüntették ezeket az iparosokat, viszont a fellebbezés alkalmával a büntetéseket rendszerint elengedték. Mivel a hatóságok előtt is vitás volt ez a kérdés, azért volt szükség a helyzet végleges tisztázására.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja

Pecsek István műasztalos
Ipari vállalata
Budapest, IX, Lillom u. 52. Tel.: J. 43-8-34

Renoválási munkálatok.
Kávéházi festésekben specialista

özv. Vöröscsáky Imréné
mázoló-mester, VIII. Baross u. 82. Tel.: J. 32-4-38

MODERN konyhaüzemben nélkülözhetetlen a szab. „Express” kész réteslap.

Gyártja: „Express” réteslapgyár
VII. Peterdy uca. 38. Telefon: 406—84

OTI-járadékok üzemutódlás esetén. Ismeretes, hogy az OTI a fennálló hátralékokat az üzemutódlással szemben még árverési vétel esetén is érvényesíteni szokta. Hasonló esetben hozott bírói döntés ellenére a felsőbb bíróság most mégis felmentette a felet a hátralék megfizetése alól, amely rendelkezéssel a felsőbb bíróság az OTI ellen döntött. Az indokolás szerint a kir. felsőbb bíróság az elsőbíróság által megállapított nem vitás tényállást elfogadta ítélezése alapjául. Ennek dacára tészt. Igaz ugyan, hogy „az üzemazonosság s ehez képest az üzemutódlás megállapítását nem zárja ki az a körülmény, hogy az üzemutódlás az üzleti berendezést az előző tulajdonos ellen foganatósított árverésen szerezte meg”, mégis e törvényes rendelkezést a felsőbb bíróság méltányossági alapon odamagyarázta, hogy árverési vétel esetén az üzemutódlást csak akkor lehet megállapítani, ha oly ténykörülmények is merülnek fel, amelyekből kitűnik, hogy az árverést vevő az árverést szenvedővel egyetértve, rosszhiszeműen közreműködött abban, hogy az üzemnek az alperes járulékkövetelésének behajtását megküszíti.

A bíróság csak bizonyos esetekben mérseklí a túlmaság üzletbért. Közöltük a bíróságoknak azt az úttörő és legújabbban ismertté vált gyakorlatát, amellyel az üzlethelyiséget bérlő kereskedőre nézve a forgalom apadása miatt léteszélyt jelentő üzletbért mérsekelte, noha a magasabb bér fizetésére szerződésileg kötelezte magát. Eddig a bíróságok nem is mérsekeltek a bért más esetben, csak amikor még hosszabb időre szóló szerződés kötötte a bérlőt. A szerződés folytán ugyanis nincs módja az üzlethelyiséget elhagyni s így a régebben vállalt üzletbért mellett teljes ténkrementése következtetik be. Más az eset a határozatlan időre bérelt üzlethelyiségek-nél, amelyek bérelt felmondás útján bármikor megszüntethetők és így a bírói bérmentéskésnek — egyelőre — gazdasági indoklottsága nincsen. Egyelőre tehát ilyen bérelteknél bérmentéskés iránti keresetnek semmi célja nincsen.

Iparosnak más üzembn egyidejű alkalmaztatása. Az ipartörvény megállapítja az iparüzés általános és különös feltételeit s ha valaki ezeknek a feltételeknek megfelel, az iparjogositványt ki kell adni. Nem lehet ezeket a feltételeket azzal súlyosbítni, hogy iparjogositványt csak az nyerhet, akinek másféle keresete, munkája nincsen. A kialakult joggyakorlat szerint v-laki önálló iparos és ipari alkalmazott egyidejűleg nem lehet. Az önálló iparos azonban bármikor megteheti, hogy iparának gyakorlásával hosszabb vagy rövidebb időre felhagy és mint segéd munkába áll. Amennyiben az iparos megélhetése érdekében munkakönyvet kénytelen váltani, ezért nem lehet tőle iparjogositványának beszolgáltatását követelni s ilyenkor iparjogositványa mindaddig hatályban marad, míg iparának teljes szünetelése az 1922. XII. te. 71., illetve 72. §-ában megállapított időhatárt el nem éri.

A munkakönyvben a munkaviszonyra vonatkozó bejegyzések nem vehetők figyelembe abban az esetben, ha a munkabálpés és a munkaból való kilépés az iparhatóságnál bejelentve nem lett. (82.019—1929. K. M.)

Szerződés nélküli alkalmazott. A Kúria 1876—931. számú ítélete szerint írásos vagy szóbeli szerződés nélkül is létesülhet szolgálati viszony. A munkadíj dolgában döntő szerepe van annak, milyen tevékenységet fejtett ki az alkalmazott.

A felmondási idő és felmondási járandóság nem esonkítható. A Kúria 5382—1930. számú ítélete szerint munkaadó és munkavállaló a határozatlan időre kötött szolgálati szerződést határozott időre szóló szerződéssé csak úgy változtathatják át, ha a munkavállalónak felmondási idejét és a felmondási időre eső igényeit nem sértik.

Közkereseti társaság tagjának a közkereseti társaságnál folytatott ipari munkája a szakképzettség igazolása szempontjából figyelembe nem vehető. (82.019—1929. K. M.)

Express kész réteslapok. Ezúton is felhívjuk kartársaink figyelmét erre a rövid idő alatt úgy a bel-, mint a külföldön rendkívül népszerűvé vált cikkre. Így a vendéglő, mint kávéházi üzembn munkában, időben igen nagy megtakarítást jelent, ha a réteskészítéshez a kész réteslapokat használják. Nem kell most már nagy mennyiségben előre elkészíteni a rétest, mert a réteslapokat 2 perc alatt megtöltjük, 8 perc alatt megsütjük, s így 10 perc alatt az asztalra lehet a rétes. Így tehát mindig a kereslet szerinti mennyiségben készül a rétes, míg a megmaradt réteslapok hűvös helyen a használati utasításnak megfelelően napokig tárolhatók. Minőségében az Express kész réteslap vetélkedik a legkiválóbb házi rétes kész-tájával. Legjobb bizonyíték erre a sok elismerő-levél klinikák, kávéházak, szanatóriumok, pen-ziónak, éttermek, stb. részéről.

Faliszek Félix kádárüzeme (VI. Szondy uca 66.) készíti a legolcsóbbban standerokat, fagyalt-apparátokat, konzervátorokat és minden kádár-munkát. A jóhírű céget olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest. Dob u. 107.) rézáru és ónozó vállalat elsőrangú fagyaltgépeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különösen utalunk a cég hirdetésére jelen lapszámunkban.

„Hattyú” Gözmosó- és fémerneműköleszőző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Iványes János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9., ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltenek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Krone-mer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás uca 44. Telefon 41—2—43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánlhatjuk.

Ajánlunk
málnaszörpöt

I. minőségben 1.95 P
II. minőségben 1.75 P

árban. A málnaszörp guran-táltan utóprés mentes succu-ból készült, 65%-os cukor-tartalommal.

Nagyobb vételnél árengedményt adunk.

Ne használjon üzletében olcsó silány minőségű málnaszörpöt!

Budapesti Kávéesok
Áruforgalmi R.-T.

Dreher
Beer

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utazásoktól!
Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller uca 17
Telefon: J. 31 0—63, J. 45—3—71.
Alapított 1824.

Budapesti
Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ.
VII., Rottenbiller uca 31.
A főváros kávéházal, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.
Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

HAGGENMACHER
Nem hiszlek

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest. I. Márvány u. 44. Telefon 544—16.

MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZÉT
EGYRE SZÉTT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

FARKAS BUDAPEST, V., ÁRPÁD
UCCA 13. SZÁM.
Kárpitos díszítő — tapétázó lakberendező.
Kávéházi, éttermi, tapétázási és kárpitozási mun-kálatokat vállal.

Az eredeti
SIDOL fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Gözl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 96-8-27.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

Jány Árpád
sütődéje, Budapest, I. Bors uca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Beggel 7 órától kezdve egész napon át:
Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.